

Bizkairako Energia Iraunkorreko Estrategia.

EESB 2020

Bizkaiko Foru Aldundia
Diputación Foral de Bizkaia

EDUKIEN AURKIBIDEA

1 SARRERA	1
1.1 Aurrekariak	1
1.2 Egitura eta edukiak	2
1.3 Prestatzeko prozesua	2
2 ERREFERENTZIAZKO TESTUINGURUA	5
3 BIZKAIKO DIAGNOSTIKOA	7
3.1 Lurralde karakterizazioa	7
3.1.1 Lurralde eredua	7
3.1.2 Baliabide endogeno berriztagarriak	7
3.1.3 Ingurumen eta/edo kultura babespean jasotako lekuak	9
3.1.4 Energiaren ingurumen inpaktua	13
3.2 Karakterizazio sozio-ekonomikoa	14
3.2.1 Ezaugarri demografikoak	14
3.2.2 Ezaugarri ekonomikoak	14
3.2.3 Eragile klabeak materia energetikoan: eraginkortasuna eta berriztagarriak	15
3.2.4 Sektore energetikoaren inpaktu sozio-ekonomikoa	16
3.3 Karakterizazio energetikoa	18
3.3.1 Azpiegitura energetikoak: aprobetxamendua	18
3.3.2 Azpiegitura energetikoak: garraioa eta banaketa	20
3.3.3 Eskaera energetikoa	21
4 ONDORIO ESTRATEGIKOAK	26
5 ESPARRU ESTRATEGIKOA 2020	29
5.1 Bizkaiko eredu berria eta erronka energetikoak	29

5.2	Gidalerroak eta esparru estrategikoa	34
6	EKINTZA PLANA 2020	43
6.1	Ekimen berritzaileak	44
6.2	Kudeaketa eredua	89

GRAFIKOEN AURKIBIDEA

1.1. grafikoa. EESB 2020-aren elaborazio prozesua.	2
5.1. grafikoa. Bizkaiko erronka energetikoak	33
5.2. grafikoa. Gidalerro estrategikoak	35
5.3. grafikoa. EESB 2020-aren esparru estrategikoa	36
6.1. grafikoa. Kudeaketa eredua	89

TAULEN AURKIBIDEA

2.1. taula. Europan, Estatuan eta Euskadin esparru energetikoarekin erlazionatutako planifikazioa	6
3.1. taula. Ingurumen inpaktu nagusiak teknologietan sailkatuta.	14
3.2. taula. Instalatutako potentzia eta energia produkzioa, teknologia moten arabera (2012): Euskadi versus Bizkaia	19
4.1. taula. AMIA matrizea	28
6.1. taula. EESB2020aren ekarpena 3E2020-aren helburu estrategikoei	44

1 SARRERA

1.1 AURREKARIAK

Bizkaian, Energiaren Barne Kontsumo Gordina 3.324 ktep izan zen 2011n (EAEn guztira egondakoaren % 56); Energiaren Azken Kontsumoa, aldiz, 2.225 ktep izan zen (EAEkoaren % 43). Kopuru biak murriztu egin dira 2008tik. Murrizketa horrek lotura estua dauka gaur egungo krisi ekonomikoarekin, baina intentsitate energetikoaren jaitsiera arinaren ondorio ere bada neurri batean. Aurrekoaren ondorioz, energiaren azken kontsumoa, proportzionalki, Barne Produktu Gordina baino gehiago jaitsi da.

Energia azken kontsumoaren %47a Bizkaian sektore industrialean egiten da, garraio sektoreagatik jarraituta totalaren %29a kontsumitzen duena. Lehen sektoreak Bizkaian kontsumitutako energia totalaren %1 xurgatzen du, bizitegi sektoreek eta zerbitzuek, bestalde, %13 eta %10 kontsumitzen dute.

Erregai fosilak, esaterako petrolioia eta eratorritakoak (%39) eta gas naturala (%45), oso zati nabarmena ordezkatzeko jarraitzen dute Bizkaiko energia barne kontsumo gordinari dagokionez. Energia berriztagarriek Lurraldeko energia azken kontsumoaren %7a soilik hornitzen dute.

Planifikazio energetiko tradizionala energiaren eskaera aurreikustera bideratu da, hartara, hura bete ahal izateko arrazoizko kostu batean, kontsumitutako energiaren jatorriari erreparatu barik, ezta handik eratorritako eragin ekonomikoari, sozialei eta ingurumenezkoei ere. Egun, zenbait gobernu, **politika energetikoak modernizatzen** ari dira energia aurrezteko, ingurumen jokaera hobetzeko energia berriztagarriak sustatuz, eta, aldi berean, agente liderrak moduan posizionatzeko, ondasunen horniduran eta ingurumenaren babesarekin eta gizakiaren ongizatearen hobekuntzarekin erlazionatutako zerbitzuetan, hartara, lana sortzeko eta garapen iraunkorrago batera aurrera egiteko.

Testuinguru orokor horren barnean eta iraunkortasunarekin duen konpromisoarekin bat eginez, Bizkaiko Foru Aldundiak hausnarketa estrategiko bat egin du bere etorkizun energetikoaren inguruan eta Bizkaia 2020ko (EESB 2020) Energia Iraunkorraren Estrategia formulatu du. EESB 2020- ak Foru Aldundiak **aurrezte eta eraginkortasun energetikoaren alde, energia berriztagarri eta garbien iturrien alde, ondare natural eta kulturalaren kontserbazioaren alde** eta agenteen arteko kooperazioaren alde egindako apustua zehazten du. EESB 2020-aren zabalkuntza ordenatuak ekintza plan errealista baina asmo handikoa posible egingo du Bizkaia aprobetxatzea nazioarteko eredu energetikoarekin sortzen diren **negozio aukerak**, hartara, **onura ekonomikoak** (kalitatezko enpleguak eta ongizate maila handiagoak) lortzeko, bat eginez eredu energetiko berriari lotutako **onura sozial eta ingurumenari lotutakoekin**.

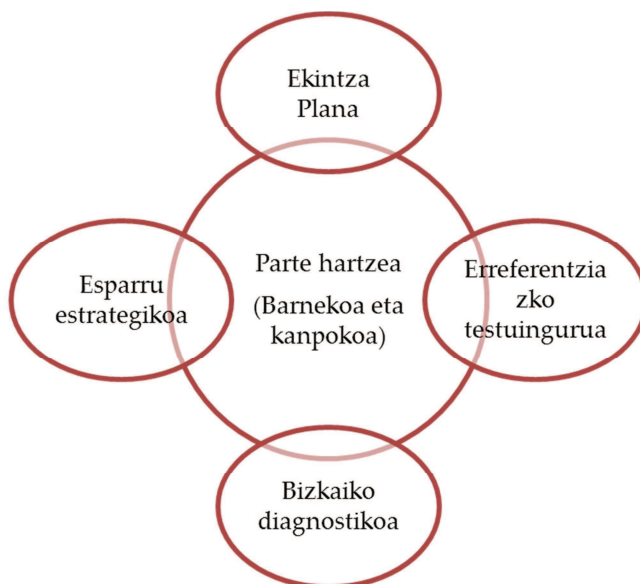
1.2 EGITURA ETA EDUKIAK

Bizkaiko **posizionamenduak**, planifikazio energetiko berriaren esparruan, kontuan hartzen du nazioarteko, Europako, Estatuako eta Euskadiko **panorama energetikoa**, eta Bizkaiko Lurralde Historikoaren **errealitateari** lotuta agertzen da lurraldea, sozio-ekonomia eta energia alderdi hirukoitzei. Soilik elementu horien ezagutza sakon batetik abiatuta diseinatu daiteke estrategia koherente eta errealista bat. Hori da dokumentu honen lehenengo atalen helburua, nazioarteko, Estatuako, eta Euskal esparrua deskribatzen dutenak (**2. saila**), baita Bizkaiko egoera lurraldeari, sozio-ekonomiari eta energiari dagokienez (**3.saila**).

4. sailak aurreko analisietatik eratorritako ondorioak zenbatzen ditu. Ondorioek Bizkaiko Lurralde Historikoak aurre egin beharreko erronka energetikoak identifikatzeko euskarri gisa balio dute, hartara, eredu energetiko iraunkorrago baterantz abiatzeko eta horietatik abiatuta Bizkaiko etorkizuneko eredu energetikoaren gidalerro estrategikoak zehazteko (**5.saila**). **6.sailak** martxan jarri beharreko **Ekintza Plana** azaltzen du, Bizkaiko erronka energetikoei heltzeko eta eredu energetiko berri baterantz aurrera egiteko, aldeztu aurretik zehaztutako gidalerro estrategikoak kontuan hartzen dituena.

1.3 PRESTATZEKO PROZESUA

EESB 2020aren **elaborazioa** I grafikoan ikuskatzen diren 5 elementuez osatutako metodologia jarraitu du eta ondorengo dokumentu estrategikoarekin amaitu da.

1.1. grafikoa. EESB 2020-aren elaborazio prozesua.

1. fasea. Erreferentziazko testuingurua

Identifikatu eta aztertu dira Bizkaian energiaren ikuspuntutik hartu diren (edota egun prestaketan dauden) politika eta baliabide garrantzitsuenak: Foru Aldundiaren beraren departamentu desberdinen politikak eta baliabideak, udalerriena (Energia Iraunkorreko Ekintza Planak) eta Bizkaiko eskualdeena (Urdaibaiko Energia-Ingurumen Plan Zuzentzailea). Identifikatu eta aztertu egin dira, halaber, energia iraunkorrarekin lotutako estrategia dokumentu nagusiak, bai Europar Batasun mailan bai Estatu eta Euskadi mailan ere.

2. fasea. Bizkaiko diagnostikoa

Bizkaiko Lurralde Historikoaren hasierako egoeraren diagnostikoa egin da, non aztertzen den Lurraldea hiru ikuspuntutik: lurraldea (baliabide endogeno berriztagarriak, paisaia eta elementu naturalak, baliabide historiko-kulturalak, eta abar.), sozio-ekonomikoa (egitura sektoriala, populazioa, sare industrialak eta eraginkortasun energetikoan eta energia berriztagarrietan eragileak eta gaitasunak) eta energetikoa (kontsumo energetikoa, sorkuntza elektrikoa eta azpiegitura energetikoak)

3. fasea. Esparru estrategikoa

Identifikatu dira, batetik, Bizkaiko etorkizuneko eredu energetikoaren oinarri eta osagaiak, eta eredu horretatik abiatuta, gainditu beharko diren erronkak eredu energetiko iraunkorrako baterantz joateko- erronkak lortu nahi ditugun xede eta lorpenak bezala ulertuta-. Horretarako, kontuan hartu izan dira diagnostiko fasean ateratako ondorioak, baita ere sektore energetikoan klabeak diren agente batzuen posizioak, erakunde mailan zein enpresa eta esparru sozialean. Behin Bizkaiko etorkizuneko eredu energetikoa eta horren erronka energetikoak zehaztuta esparru estrategikoa diseinatu da (Bizkairako Energia Iraunkorreko Estrategia).

4. fasea. Ekintza Plana

Esparru estrategikoa zehaztuta, **ekintza plan** bat diseinatu da, helburuetara abiatzeko (2016 eta 2020) finkatutako ekintza lerro bakoitzeko martxan jarri beharreko **10 ekimen berritzaileez** osatutakoa. Ekintza planak aginte-koadro bat du, ekintzen jarraipena egitea eta helburuen lorpenean haren laguntza neurtzea ahalbidetzen duena.

Zeharkako fasea. Parte hartzea (barnekoa eta kanpoko)

Parte hartzearen sustatzea EESB 2020aren elaborazio prozesuaren printzipio funtsezkoenatarikoa izan da, eragile instituzional, sozial eta ekonomiko desberdinen laguntza bilatuz elaborazio prozesuan. Prozesu hau bideratu da bi bide osagarriekin:

- **Kanpo** parte-hartze prozesua. Elkarrizketa pertsonalak lurraldeko eragile sozial klabeekin (ingurumen arlokoak, ekonomikoak, kulturalak eta sozialak) diagnostikoaren ondorioak alderatzeko eta eredu energetiko eta erronka berriak zehazten laguntzeko; baita esparru estrategikoa ere. EVE Energiaren Euskal Erakundearen kolaborazioa egon da, Estrategiaren elaborazio prozesuan koordinazioa indartu delarik.
- **Barne** parte hartze prozesua. Alderatze saioak Bizkaia 21 Egitasmoaren 2011-2016 (Nekazaritza, Kultura, Diputatu Nagusiaren Kabinetea, Ogasuna eta Finantzak, Ingurumena, Obra Publikoak eta Garraioak, Lehendakaritza, eta Ekonomia Sustatze) formulazio prozesuan parte hartu zuten **Bizkaiko Foru Aldundiako** Sail desberdinen pertsonen osatutako Eragile Panel batekin. EESB 2020a aurkeztu eta eztabaidatu diren saioak dira, hartara, txostenaren aurrerakuntza mailaren arabera, (1) erronkak eta proposatutako eredu errebisatzea, (2) marko estrategikoa egiaztatzea eta/edo (3) ekintza plana gainbegiratzea. Modu horretan Estrategiak galdetutako eragileen sentsibilitateak eta ezagutzak biltzen ditu.